

Bankarnir ongan tapsvanda — meiningisleysst at teir kortini krevja landskassaveðhald

Tað var drúgt orðaskifti í vikuni um uppskot landsstýrisins at veðhalda fyrri lánunum til sildalju o.a. á goymslu

Hilmar Kass: — Fullkomið óskil

Hvørjar uppgávur eiga bankarnir at røkja, og hvat er ein vanlig bankauppgáva?

Um hesar báðar spurningar stóðst drúgt orðaskifti á tingi mikudagin, tá landsstýrisuppskotið um at veðhalda fyrri lánunum til sildamjøl o.a. á goymslu fekk 1. viðgerð.

Landsstýrið fekk seinast, tá hetta málið var til viðgerðar fyrri einum ári síðani álagt at kanna spurningin, um landskassaveðhald eru neyðug fyrri hesi lánini, og sigur í viðmerkingunum til hetta uppskotið, at spurningurin er kannaður, og at bankarnir framvegis krevja landskassaveðhald.

Eisini sigur landsstýrið í viðmerkingunum, at tað ongan tíð enn hevur lagt út sum veðhald fyrri hesi lán, og bankarnir meta, at tað heldur ikki verður aktuelt fyrri lán, sum landsstýrið nú veðheldur fyrri.

Jógvan Durhuus: — Landsbankin kann fáa rentuna niður

Eingin tapsvandi

Til hetta seinasta segði J.Fr. Øregaard úr javnaðarflokkinum, at tað kann ikki sigast at verða ríkið rætt bankavirksemi. Hann metti hetta at vera eina vanliga bankauppgávu og segði seg hava skilt av viðmerkingunum hjá landsstýrinum, at bankarnir ongan tapsvanda hava, og at tí tað er meiningisleysst at bankarnir kortini skulu krevja landskassaveðhald.

Øregaard nevndi dømi um, at vørur eftir at tær høvdu fingið vrakaraváttan og sölusáttmáli varð gjørdur fyrri tær, ikki høvdu kunnað fingið lán.

Hilmar Kass úr sjálvstýrisflokkinum helt tað vera fullkomið óskil at landið skal veðhalda fyrri líkt og ólíkt uttan at gildið verður fyrri tað. Hann mælti til, at ein regla um hetta verður gjørd í sambandi við hetta málið og skjeyt uppá eitt gjald, sum er 1%, og sum hann metti at vera lágt sett.

Sambandsflokkurin kannar

Pauli Ellefsen úr sambandsflokkinum segði, at sambandsflokkurin fyrst vil hava spurningin kannaðan, áðrenn hann fer at taka støðu til, um gjald skal latast fyrri landskassaveðhald. Hann visti á, at aðrastaðni læna bankar ikki uppá vørugoymslur, heldur ikki, tá vørunar eru seldar, men at tað har eru sonevndar exportkredittekipanir, sum galda.

— Hesar skipanir eru eisini galdandi í Danmark, og av teimum hava vit eisini notið gott, segði Pauli Ellefsen.

J.Fr. Øregaard: — Meiningsleysst

Jákup Lindenskov visti á núverandi støðuna og segði, at einki kann lænast uttan landskassaveðhald eru fingin, og hann mælti til, at lógin eisini skal umfata lýsi í brugdu, sum ætlanir eru at veida í ár.

Jógvan Durhuus úr tjóðveldisflokkinum segði, at figgarnevdin eigur at fáa eina nærri frágreiðing um tær bankateknisku orsökarnar, sum eru nevndar í landsstýrisuppskotinum. Hann segði, at uppskotið um at gjalda fyrri veðhaldið ljóða á hugavert.

Um bankarnar annars segði Jógvan Durhuus, at teir eru ov nógvir, og at tað líkist ongum, at smábanks skulu vera á nærsum hvørjum tanga. Hann helt, at ein landsbanki kundi fingið rentuna munandi niður.

— Málið varð beint til viðgerðar í figgarnevndini.

Havnar Fimleikarfelag

hevur framsýning leygardagin kl. 16.00 fyrri børnum og sunnudagin kl. 16.00 fyrri vaksnum í hollini.

Havnar Fimleikarfelag

Lýsing

Allir skúlavogna-eigarar í Streymoy, sum hava koyring til vinnu, verða hervið bodnir til fundar á Hotel Hafnia í Havn týskvöldið 15. apríl kl. 20.

Aksturvinnufelagið Samfylking

tingnýtt

Enda tingsetuna friggjadagin

Løgtingið endar tingsetuna friggjadagin 18. apríl og kemur so ikki samanaftur fyrr enn á ólavseku.

Tað var tingformaðurin, sum boðaði frá hesum á fundi mánadagin, tá lögtingið tók fundir sínar uppaftur eftir páskir.

Veðhald fyrri lánunum til smærri idnaðarvirkir

Landsstýrið hevur skotið upp at endurnýggja lógina um veðhald fyrri lánunum til smærri idnaðarvirkir. Skotið verður upp, at landsstýrið fær heimild landskassans vegna í figgarárinum 1975/76 at veðhalda fyrri lánunum upp til 1 milj. kr. til hetta endamál.

Landsstýrið skjýtur upp, at lánini skulu nýtast til stovnan av nýggjum virkjunum, viðkan av nútímansgerðan av gomlum og at lánini ikki mugu fara upp um 70% av tí virði, sum nýggju lógurnar hava eftir meting og skulu verða tryggjaðar við panti innan fyrri 70% av tí virði, sum pantsettu lutirnir hava.

Løgtingið hevði málið til viðgerðar mikudagin, og varð tað beint í figgarnevndina.

V-4 loyvið framlongt

Løgtingið hevði í vikuni uppskot frá landsstýrinum um at leingja V 4-loyvi útvarpsins við einum ári frá 30. apríl í ár til 30. apríl 1976.

Av einum yvirleti, hvussu býtið hevur verið av peninginum, sum inn er komin við 190 dráttum, sæst, at 4,5 milj. kr. hava verið í útvarpsins parti. Í vinningum eru goldnar 2,2 milj. kr.

Útvarpið hevur fingið grundoki frá Tórshavnar býráð ovarlaga í Gundadali til bygging av nýggjum útvarpshúsum og farið er undir detailprojektering.

Tá útvarpinum tørvar pening til nevndu bygging hevur landsstýrið mælt til, at lógin verður framlongd í eitt ár.

Einki orðaskifti varð um málið við 1. viðgerð, sum varð beint beinleiðis til 2. viðgerð.

Sildamjøl o. a. á goymslu

Landsstýrið hevur eisini skotið upp at endurnýggja lógina

um veðhald fyrri lánunum til sildamjøl v.m. á goymslu, hareftir veðhald verður givið fyrri lánunum ikki upp um 70 pst. av lánvirðinum.

Jákup Lindenskov, sum legði uppskotið fram, upplýsti, at frá og við figgarárinum 1963/64 hevur landsstýrið havt heimild til at veðhalda fyrri lánunum til sildamjøl og sildalju á goymslu. Seinni er heimildin víðkað til eisini at umfata goymslulán til fiskamjøl og matsild.

Seinast, tá lógin var til viðgerðar í fjør, segði figgarnevdin í einum áliti til málið, at landskassaveðhald ikki skuldi verið neyðugt longur. Hon segði, at tað skuldi verið neyðugt fyrri vanligar bankar, ið læna til driftsfinansiering, at lænt upp til 70% av seluvirðinum við at fingið pant í vøruni uttan at aftaná at hava pant í vøruni, eisini at krevja landskassaveðhald. Nevndin heitti tá á landsstýrið um at taka upp samráðingar við avvarðandi bankar um at fráfella kravið um landskassabýrgd í sliikum føri, har lánini mugu ætlast at koma inn undir vanligar bankayrki.

Jákup Lindenskov segði undir framlegguni, at samráðingar síðani hava verið við bankarnar, men at báðir siga, at landskassaveðhald eru neyðug. Hann segði, at landsstýrið ongantíð hevur lagt út sum veðhaldari, og bankarnir meta, at tað heldur ikki verður aktuelt fyrri lán, sum landsstýrið nú veðheldur fyrri.

Ikki nóg neyðugan kunnleika

Landsstýrið hevur skotið upp at gera broyting í lógini um víðarlundir, hareftir sorinskrivarin ikki skal vera føddur limur í nevndini.

Demmus Hentze, sum legði uppskotið fram, segði, at í skrivi til landsstýrið hevur sorinskrivarin biðið um at sleppa undan at vera føddur formaður í skógarfriðingarnevndini, og hann fær fram m.a., at hetta gevur honum væl av arbeiði, at fleiri stórv eru knýtt til sorinskrivaraembættið, sum ikki náttúrliga hoyra undir tað, og at hann ikki heldur seg hava neyðugan kunnleika til starvið.

Landsstýrið hevur tí mælt til, at lógin verður broytt soleiðis at sorinskrivarin kann sleppa undan at vera limur í nevndini. Eftir lógini skal landsstýrið velja tveir limir í nevndina, og hinir limirnir eru landbúnaðarráðgevarin og formaðurin í Tórshavnar býráð.